

Bezinning 274: Onzichtbaar aanwezig

Lucas 24,13-35 = 3° paaszondag in het A-jaar en Allerzielen (2 november) B-jaar

Het Woord

Diezelfde dag gingen twee van de leerlingen op weg naar een dorp dat Emmaüs heet en zestig stadië van Jeruzalem verwijderd ligt. Ze spraken met elkaar over alles wat er was voorgevallen. Terwijl ze zo met elkaar in gesprek waren, kwam Jezus zelf naar hen toe en liep met hen mee, maar hun blik werd vertroebeld, zodat ze Hem niet herkenden. Hij vroeg hun: 'Waar loopt u toch over te praten?' Daarop bleven ze somber gestemd staan. Een van hen, die Kleopas heette, antwoordde: 'Bent u dan de enige vreemdeling in Jeruzalem die niet weet wat daar deze dagen gebeurd is?' Jezus vroeg hun: 'Wat dan?' Ze antwoordden: 'Wat er gebeurd is met Jezus uit Nazaret, een machtig profeet in woord en daad in de ogen van God en van het hele volk. Onze hogepriesters en leiders hebben Hem ter dood laten veroordelen en laten kruisigen. Wij leefden in de hoop dat Hij degene was die Israël zou bevrijden, maar inmiddels is het de derde dag sinds dit alles gebeurd is. Bovendien hebben enkele vrouwen uit ons midden ons in verwarring gebracht. Toen ze vanmorgen vroeg naar het graf gingen, vonden ze zijn lichaam daar niet en ze kwamen zeggen dat er engelen aan hen waren verschenen. De engelen zeiden dat Hij leeft. Een paar van ons zijn toen ook naar het graf gegaan en troffen het aan zoals de vrouwen hadden gezegd, maar Jezus zagen ze niet.' Toen zei Hij tegen hen: 'Hebt u dan zo weinig verstand en bent u zo traag van begrip dat u niet gelooft in alles wat de profeten gezegd hebben? Moest de Messias al dat lijden niet ondergaan om zijn glorie binnen te gaan?' Daarna verklaarde Hij hun wat er in al de Schriften over Hem geschreven stond, en Hij begon bij Mozes en de Profeten.

Ze naderden het dorp waarheen ze op weg waren. Jezus deed alsof Hij verder wilde reizen. Maar ze drongen er sterk bij Hem op aan om dat niet te doen en zeiden: 'Blijf bij ons, want het is bijna avond en de dag loopt ten einde.' Hij ging mee het dorp in en bleef bij hen. Toen Hij met hen aan tafel aanlag, nam Hij het brood, sprak het zegengebed uit, brak het en gaf het hun. Nu werden hun ogen geopend en herkenden ze Hem. Maar Hij werd onttrokken aan hun blik. Daarop zeiden ze tegen elkaar: 'Brandde ons hart niet toen Hij onderweg met ons sprak en de Schriften voor ons ontsloot?' Ze stonden op en gingen meteen terug naar Jeruzalem, waar ze de elf en de anderen aantroffen, die tegen hen zeiden: 'De Heer is werkelijk uit de dood opgewekt en Hij is aan Simon verschenen!' De twee leerlingen vertelden wat er onderweg gebeurd was en hoe Hij zich aan hen kenbaar had gemaakt door het breken van het brood.

Een woord bij het Woord

Lucas speelt met de twee werkwoorden 'zien' en 'herkennen'. Eerst zien de twee leerlingen Jezus wel, maar herkennen Hem niet. Na het breken van het brood herkennen ze Hem wel, maar zien Hem niet meer. Zo zegt de evangelist iets zeer belangrijks over de verrijzenis. Als verrezen Heer is Jezus in een heel andere wijze van bestaan overgegaan. We horen het met andere woorden zeggen door Jezus zelf: 'Christus is in zijn heerlijkheid binnengegaan.' Dat had Lucas al beschreven in het verhaal over Jezus' transfiguratie (Lucas 9,28-35).

De twee leerlingen – de anonieme leerling kan elke gelovige zijn – maken dus een proces door. Van zien met de fysieke ogen naar zien met de ogen van het geloof. Even na het Emmaüsverhaal opent Jezus hun ogen van het verstand om de Schriften te verstaan (Lucas 24,45). En nog later worden iemands ogen van het hart geopend (Handelingen 16,14). Het is een mooi onderwerp voor meditatie: wat zien we met de verschillende ogen: het lichaam, het geloof, het verstand en het hart?

Jezus is als de Christus binnengegaan in zijn heerlijkheid. Hij leeft in Gods aanwezigheid en deelt in de macht en de glorie van God. Hij leeft dus en zelfs op het hoogst mogelijke niveau van leven. Maar voor ons is dat heel moeilijk te verstaan en al helemaal niet voor te stellen. Vele kunstenaars zoeken naar de limieten van de menselijke mogelijkheden om toch over een minimale voorstelling te beschikken. Toch moeten we wachten tot we zelf delen in Jezus' verrijzenis om het echt te 'zien'.

De kring van de twee leerlingen wordt steeds verder verbreed. Eerst noemt Lucas de elf en onmiddellijk daarna een groep anderen. In Handelingen, zijn tweede boek, zal hij over nog velen vertellen, die de verrijzenis van Jezus gaan verkondigen tot het einde van de aarde.

Het Woord in mijn leven

Hoe sterk zijn mijn ogen van het geloof, verstand en hart ontwikkeld? Wat investeer ik om die niveaus van zien te oefenen? Vraag ik hulp van anderen om me te helpen bij dit leerproces? Welke voorstelling heb ik van Jezus die leeft in zijn heerlijkheid? Behoor ik tot de kring van mensen die Jezus verrijzenis verkondigen?

Bidden met het Woord

Heer Jezus Christus,
Gij zijt verrezen uit de dood
en leeft in Gods heerlijkheid.
En toch zijt Gij bij ons aanwezig,
onzichtbaar voor onze fysieke ogen,
maar wel waarneembaar
met de ogen van ons geloof,
ons verstand en ons hart.
Laat het geloof in ons hart branden
door het ontsluiten van de Schrift
en door Uw geheimvolle aanwezigheid
in de eucharistie.
Zend ons naar anderen toe
om vrijuit te getuigen
van onze ontmoeting met U
in het Woord van de Schrift
en in het breken van het brood. Amen.

© Eric Haelvoet 2014